

ADVIES Nr. 2.045

Zitting van dinsdag 18 juli 2017

IAO – Rapport voor vraagstuk VII, dat is ingeschreven op de agenda van de 107^e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie (2018) – Opheffing van de verdragen

x x x

ADVIES Nr. 2.045

Onderwerp: IAO - Rapport voor vraagstuk VII, dat is ingeschreven op de agenda van de 107e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie (2018) - Opheffing van de verdragen

De heer P.-P. Maeter, voorzitter van het directiecomité van de FOD WASO, heeft bij brief van 16 mei 2017 aan de Raad een rapport voorgelegd betreffende de opheffing van zes internationale arbeidsverdragen en de intrekking van drie internationale arbeidsaanbevelingen en een begeleidende vragenlijst.

Dat vraagstuk is ingeschreven op de agenda van de 107e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie (2018) en heeft betrekking op de volgende verdragen en aanbevelingen:

- verdrag nr. 21 betreffende het toezicht over de landverhuizers, 1926;
- verdrag nr. 50 betreffende de aanwerving van inlandse arbeiders, 1936;
- verdrag nr. 64 betreffende de arbeidsovereenkomsten (inlandse arbeiders), 1939;
- verdrag nr. 65 betreffende penale sancties (inlandse arbeiders), 1939;
- verdrag nr. 86 betreffende de arbeidsovereenkomsten (inlandse arbeiders), 1947;

- verdrag nr. 104 betreffende de afschaffing van penale sancties (inlandse arbeiders), 1955;
- aanbeveling nr. 7 betreffende de arbeidsduur (visserij), 1920;
- aanbeveling nr. 61 betreffende de migrantenarbeiders, 1939;
- aanbeveling nr. 62 betreffende de migrantenarbeiders (samenwerking tussen staten), 1939.

Dit dossier werd ter bespreking aan het Bureau voorgelegd.

Op verslag van het Bureau heeft de Raad op 18 juli 2017 het volgende eenparige advies uitgebracht.

x x x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

De heer P.-P. Maeter, voorzitter van het directiecomité van de FOD WASO, heeft bij brief van 16 mei 2017 aan de Raad een rapport voorgelegd betreffende de opheffing van zes internationale arbeidsverdragen en de intrekking van drie internationale arbeidsaanbevelingen en een begeleidende vragenlijst.

De opheffing en intrekking hebben betrekking op de volgende verdragen en aanbevelingen:

- verdrag nr. 21 betreffende het toezicht over de landverhuizers, 1926;
- verdrag nr. 50 betreffende de aanwerving van inlandse arbeiders, 1936;
- verdrag nr. 64 betreffende de arbeidsovereenkomsten (inlandse arbeiders), 1939;
- verdrag nr. 65 betreffende penale sancties (inlandse arbeiders), 1939;
- verdrag nr. 86 betreffende de arbeidsovereenkomsten (inlandse arbeiders), 1947;

- verdrag nr. 104 betreffende de afschaffing van penale sancties (inlandse arbeiders), 1955;
- aanbeveling nr. 7 betreffende de arbeidssduur (visserij), 1920;
- aanbeveling nr. 61 betreffende de migrantenarbeiders, 1939;
- aanbeveling nr. 62 betreffende de migrantenarbeiders (samenwerking tussen staten), 1939.

Tijdens haar 85^e zitting heeft de Internationale Arbeidsconferentie (IAC) 1997 een amendement aangenomen van het Statuut van de IAO en van het Reglement van de conferentie, opdat zij met een tweederdenmeerderheid en op voorstel van de raad van bestuur, achterhaalde internationale arbeidsverdragen kan opheffen. Aangezien de voorwaarden voor de inwerkingtreding van het amendement van het Statuut eind 2015 vervuld zijn, is het op dat moment in voege getreden.

Ingevolge de inwerkingtreding heeft de raad van bestuur de wens geuit de procedure met betrekking tot de opheffing van bepaalde achterhaalde verdragen die nog van kracht zijn, in te leiden. Met het oog op de 106^e zitting van de IAC (2017) werd een eerste oefening tot de opheffing van de verdragen uitgevoerd.

Deze adviesaanvraag heeft betrekking op de tweede oefening van de opheffing van de achterhaald bevonden verdragen. Dat vraagstuk is ingeschreven op de agenda van de 107^e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie (2018).

Er werd immers geoordeeld dat de bovenvermelde instrumenten geen bestaansreden meer hebben, ofwel omdat ze in wezen door modernere instrumenten werden vervangen, ofwel omdat ze niet meer met de huidige opvattingen en praktijken overeenstemmen.

Die oefening heeft overigens tot doel het normatief kader van de IAO op te helderen.

Het IAB heeft ter voorbereiding van de debatten over dit vraagstuk een beschrijvend rapport over die verdragen opgesteld, samen met een vragenlijst die voor de regeringen van de lidstaten is bestemd. Die lidstaten wordt gevraagd het ingevulde formulier na raadpleging van de sociale partners te verzenden.

Krachtens artikel 45 bis, 2^e paragraaf, van het Reglement van de Internationale Arbeidsconferentie hebben de bevoegde overheidsdiensten inzake werk een ontwerp van antwoord op de voornoemde vragenlijst aan de Nationale Arbeidsraad voorgelegd.

De definitieve antwoorden van de lidstaten moeten na raadpleging van de nationale sociale partners tegen 30 november 2017 aan het IAB worden voorgelegd.

II. STANDPUNT VAN DE RAAD

De Raad heeft de voorgelegde adviesaanvraag met aandacht onderzocht. Vóór die adviesaanvraag heeft hij kunnen rekenen op de waardevolle medewerking van de vertegenwoordigers van de bevoegde overheidsdiensten inzake werk.

Op basis van het beschrijvend rapport dat gepaard gaat met de door het IAB opgestelde vragenlijst, stelt de Raad allereerst vast dat de raad van bestuur sinds 1996 heeft beslist de internationale arbeidsverdragen nr. 21, 50, 64, 65 en 104 op te heffen omwille van de volgende redenen:

- de voorwaarden voor vervoer per boot die het verdrag nr. 21 beoogt te reglementeren, bestaan vandaag niet meer of zijn van ondergeschikt belang;
- de door de verdragen nr. 50, 64 en 65 omliggende praktijken bestaan grotendeels niet meer of zijn achterhaald, aangezien in veel van de landen die partij zijn bij de verdragen, geen afhankelijke inheemse volkeren in de zin van die verdragen meer bestaan;
- de aanwerving van inheemse arbeiders die door het verdrag nr. 104 wordt gereguleerd, is grotendeels verdwenen in de landen die partij zijn bij die verdragen.

De raad van bestuur heeft de lidstaten derhalve gevraagd de recentere verdragen te ratificeren in functie van de behandelde thema's. Zo stelt hij met name voor het verdrag nr. 169 betreffende de inheemse en in stamverband levende volkeren, 1989 te ratificeren, en tegelijkertijd de verdragen nr. 50, 64, 65 en 104 op te zeggen, aangezien het verdrag nr. 169 het meest bijgewerkte verdrag betreffende de inheemse en in stamverband levende volkeren is. Hij stelt de lidstaten tevens voor het verdrag nr. 97 betreffende de migrantenarbeiders te ratificeren en tegelijkertijd het verdrag nr. 21 op te zeggen, aangezien dat een ruimere en algemenere strekking heeft.

Daarnaast merkt de Raad op dat de Belgische overheidsdiensten belast met arbeid omwille van de voornoemde redenen alle vragen op de bijgevoegde vragenlijst over de opheffing van de verdragen bevestigend hebben beantwoord.

Tot slot lijkt het er voor de Raad op dat die opzeggingen geen gevolgen voor de Belgische wetgeving zullen hebben, aangezien België die verdragen reeds heeft opgezegd of al dan niet heeft geratificeerd.

Als gevolg van wat voorafgaat kan de Raad zich achter het standpunt van de Belgische regering scharen en keurt hij de opheffing van die verdragen goed.
